

Σ.Α.Τ.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒ.ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 243/ 2000

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄
Συνεδρίαση της .4.2000

Σύνθεση :

Σ.Α.Τ.Ε.

Προεδρεύων : Κων/νος Βολτής, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι : Θ. Ρεντζεπέρης, Γ. Κατράνης, Ν. Μαυρίκας, Χρ.
Θωμόπουλος, Σπ. Δελλαπόρτας, Σ.
Παπαγεωργακόπουλος, Δ.Αναστασόπουλος.

Εισηγήτρια: Α. Αλεφάντη Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: 90.245/309/10.2.2000 της Γεν. Δ/σης
Προγραμματισμού και Έργων – Δ/ση Ειδικών
Έργων Α.Π. - Υ.Π.Ε.Χ.Ο.Δ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν η Διοίκηση υποχρεούται να
χορηγήσει σε μέλος Κοινοπραξίας, στην οποία
ανατέθηκε έργο με το σύστημα μελέτη-κατασκευή,

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

αντίγραφο της υποβληθείσας υπ'αυτής (Κοινοπραξίας) μελέτης εφαρμογής.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Β' Τμήμα του Ν.Σ.Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Σ.Α.Τ.Ε.

Ιστορικό – Πραγματικό: Τούτο εκτίθεται στο έγγραφο του ως άνω ερωτήματος και έχει, κατά λέξη ως εξής:

«Στις 5.9.95 το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. (ΔΕΕΑΠ) δημοπράτησε το έργο «Καλωδιακή τηλεόραση Κολωνακίου», με το σύστημα μελέτη-κατασκευή σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4ε του Ν.1418/84 και το άρθρο 10 του Π.Δ. 609/85.

Ανάδοχος του έργου ανεδείχθη η Κ/Ξ «Β. Βλασσακούδης – Ν.Κουρούπης».

Σ.Α.Τ.Ε.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα από την Νομοθεσία των Δημοσίων Έργων (Ν.1418/84 και Π.Δ. 609/85) οι αποτελούντες την κοινοπραξία Βλ. Βλασσακούδης και Νικ. Κουρούπης με το από 11.1.96 Ειδικό Πληρεξούσιο ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Σπυρίδωνος Βασιλείου, διορίζουν ειδικό πληρεξούσιο αντιπρόσωπο και αντίκλητο αυτών και της κοινοπραξίας τον Βλ. Βλασσακούδη, Μηχανολόγο Μηχανικό ή τον Φώτιο Αθανασόπουλο, Μηχανολόγο Μηχανικό να εκπροσωπούν και οι δύο μαζί ή ο καθένας χωριστά την κοινοπραξία για κάθε θέμα τεχνικό, οικονομικό ή διαδικαστικό ενώπιον της Προϊσταμένης Αρχής και της Δ/νουσας το έργο Υπηρεσίας, καθώς και σε κάθε άλλη Υπηρεσία, έχουσα σχέση με το έργο,

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

να υπογράψουν και να παραλαμβάνουν κάθε σχετικό με το θέμα έγγραφο.

Σημειώνεται ότι το πληρεξούσιο αυτό για τον διορισμό αντικλήτου, εκπροσώπου κ.λ.π. είναι ισχυρό και δεν μπορεί να υπάρξει άρση μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου (μετά τις 27.1.2001) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 35 του Π.Δ. 609/85.

Σ.Α.Τ.Ε.

Η οριστική παραλαβή δεν έχει ακόμα διενεργηθεί.

Η Σύμβαση για την κατασκευή του έργου, μεταξύ του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και της Κ/Ξ υπεγράφη στις 21.1.96.

Η μελέτη εφαρμογής υποβλήθηκε εμπρόθεσμα και οι εργασίες ξεκίνησαν και περαιώθηκαν εμπρόθεσμα στις 27.1.98.

Με επιστολές του ο Ν.Κουρούπης έχει ζητήσει από την Υπηρεσία μας να του χορηγήσουμε θεωρημένο αντίγραφο της μελέτης εφαρμογής του έργου του θέματος.

Σ.Α.Τ.Ε.

Η Υπηρεσία με το αριθμ. 93585/4493/2.12.98 έγγραφό της κάλεσε τον Ν.Κουρούπη να προσκομίσει ένα αντίγραφο της μελέτης αυτής, προκειμένου να το θεωρήσει, αλλά εκείνος με νέα επιστολή του ισχυρίζεται ότι δεν κατέχει αντίγραφο.

Επίσης ο Βλ. Βλασακούδης με επιστολές του προς την Υπηρεσία, μας γνωρίζει ότι υπάρχει δικαστική εκκρεμότητα δική του με τον Ν.Κουρούπη και τον συντάκτη της μελέτης Δ. Αναγνώστου και ισχυρίζεται ότι ο τελευταίος ουδεμία σχέση έχει με την μελέτη παρά μόνον με την υπογραφή της. Ακόμα ισχυρίζεται ότι ουδεμία σχέση με την μελέτη έχει και ο Ν.Κουρούπης, μας ζητάει δε να μην παραδώσουμε αντίγραφο της.

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

ενώ σε αντίθετη περίπτωση μας γνωρίζει ότι επιφυλάσσεται παντός νομίμου δικαιώματός του για οποιαδήποτε τυχόν ζημία του».

Σ.Α.Τ.Ε.

Εφαρμοστέες διατάξεις:

α) Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Συντάγματος: «1. Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύννομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο. -2.....-3. Η αρμόδια αρχή υποχρεούται να απαντά σε αίτηση πληροφοριών, εφόσον αυτό προβλέπεται από το νόμο».

β) Με το άρθρο 16 του Ν.1599/1986 ενεργοποιήθηκε η ως άνω συνταγματική διάταξη και ορίσθηκαν τα εξής:

Σ.Α.Τ.Ε.

«1. Κάθε πολίτης, με τις επιφυλάξεις των διατάξεων της παραγράφου 3, έχει δικαίωμα να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων, εκτός από εκείνα που αναφέρονται στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων. Ως διοικητικά έγγραφα, για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, θεωρούνται όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από όργανα του δημόσιου τομέα, ιδίως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιοι οδηγίες, απαντήσεις της διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις -2.....-3.....-4.....-5.....-6.....-7. Η άσκηση του δικαιώματος γνώσης των διοικητικών εγγράφων γίνεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν περιλαμβάνει για τους δικαιούχους ή τρίτους τη δυνατότητα αναπαραγωγής, διάδοσης και χρησιμοποίησης για εμπορικούς λόγους των εγγράφων αυτών. -8.....».

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

γ) Ήδη το θέμα της πρόσβασης σε έγγραφα ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.2690/1999 (ΦΕΚ 45^{Α'}) (καταργηθέντος του άρθρου 16 του Ν.1599/1986, με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Ν.2690/1999). Το ως άνω άρθρο 5 έχει ως εξής: Σ.Α.Τ.Ε.

«1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις.

2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. Σ.Α.Τ.Ε.

3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβιάζεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

4. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, η β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο....

5. Η άσκηση του κατά τις παρ. 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας....».

δ) Υπό τις προϋποθέσεις, όμοιες σχεδόν προς τις ανωτέρω, διατάξεις του άρθρου 16 του Ν.1599/1986 κάθε πολίτης είχε το δικαίωμα

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Τόσο από την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σ.Τ.Ε. 1397/1993) όσον και με σχετικές γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Γνωμοδ. Ν.Σ.Κ. 106/1999), είχε γίνει δεκτό ότι κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων, για την θεμελίωση του δικαιώματος γνώσης διοικητικών εγγράφων αρκεί η συνδρομή ευλόγου ενδιαφέροντος προς τούτο.

Ήδη με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 5 παρ. 1 του Ν.2690/1999) «Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων». Από την διάταξη αυτή προκύπτει σαφώς ότι ο νομοθέτης προβαίνει σε ρητή καθιέρωση του (ευλόγου) ενδιαφέροντος, ως προϋπόθεσης για την πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα.

Σ.Α.Τ.Ε.

Εξάλλου η άσκηση του ως άνω δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας (άρθρο 5 παρ. 5 του ως άνω Νόμου).

Σ.Α.Τ.Ε.

ε) Στο άρθρο 5 παρ. 1 του Ν.2690/1999 προσδιορίζεται η έννοια των διοικητικών εγγράφων και συγκεκριμένα «ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες...». (Με τις προϊσχύουσες διατάξεις ως διοικητικά έγγραφα θεωρούντο όλα τα έγγραφα που συντάσσοντο από όργανα του δημόσιου τομέα...). Διοικητικά έγγραφα, όμως, κατά την έννοιαν και τον σκοπό του νόμου θα πρέπει να θεωρηθούν και τα μη προερχόμενα μεν από δημ. Υπηρεσίες, αλλά χρησιμοποιηθέντα ή ληφθέντα υπ' όψιν για τον καθορισμό της διοικητικής δράσεως, ή την διαμόρφωση γνώμης ή κρίσεως διοικ. Οργάνου (AD HOC ΝΣΚ 436/92 Ολ. 482/95 Ολομ. 665/1998).

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

Η μελέτη εφαρμογής, που εκπονείται από ανάδοχο Κοινοπραξία, μετά από την εκ μέρους του Δημοσίου δημοπράτηση έργου με το σύστημα μελέτη-κατασκευή, πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει τον χαρακτήρα του διοικητικού εγγράφου, αν και δεν συντάσσεται από δημόσια υπηρεσία, δεδομένου ότι υποβάλλεται στην Διοίκηση (αρμόδιο φορέα) προς έγκριση και σφράγιση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διοικητικής σύμβασης.

Σ.Α.Τ.Ε.

Ενδεικτικά εκθέτουμε ότι έχει θεωρηθεί ότι φέρουν τον χαρακτήρα του διοικητικού εγγράφου και τα ιδιωτικά έγγραφα που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος, εφόσον ενσωματώνονται στο διοικητικό έγγραφο, όπως συμβαίνει με την εκδιδόμενη από την πολεοδομική υπηρεσία οικοδομική άδεια, που ενσωματώνει τα υποβληθέντα από τον ενδιαφερόμενο σχέδια της τεχνικής μελέτης, δοθέντος ότι η άδεια αναφέρεται σ'αυτά (βλ. γνμδ. ΝΥΔ 277/1990), ή με τα αρχιτεκτονικά σχέδια ιδιωτικής κλινικής, γιατί, ναι μεν συντάσσονται από ιδιώτες, στη συνέχεια, όμως, ελέγχονται και θεωρούνται από τη Διοίκηση και με βάση τα θεωρημένα αυτά σχέδια χορηγείται η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας της ιδιωτικής κλινικής και, συνεπώς, αποτελούν ουσιώδες στοιχείο, τόσο του διοικητικού φακέλου, όσο και της ίδιας της άδειας (βλ. γνμδ ΝΣΚ 542/1994).

Σ.Α.Τ.Ε.

Επίσης θεωρείται διοικητικό έγγραφο η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), που συντάσσεται και υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. για έγκριση και για την (εν συνεχεία) χορήγηση άδειας εγκατάστασης (Γνμ.δ. Ν.Σ.Κ. 321/1995).

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

Ενόψει των προεκτεθέντων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι: Υπάρχει υποχρέωση της Διοίκησης για χορήγηση στον αιτούντα, μέλος της ως άνω Κοινοπραξίας αντιγράφου της μελέτης εφαρμογής του έργου «Καλωδιακή τηλεόραση Κολωνακίου», διότι η μελέτη εφαρμογής, που εκπονείται από ανάδοχο Κοινοπραξία, μετά από την εκ μέρους του Δημοσίου δημοπράτηση έργου με το σύστημα μελέτη-κατασκευή, πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει τον χαρακτήρα του διοικητικού εγγράφου, αν και δεν συντάσσεται από δημόσια υπηρεσία, δεδομένου ότι υποβάλλεται στην Διοίκηση (αρμόδιο φορέα) προς έγκριση και σφράγιση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διοικητικής σύμβασης. Για την χορήγηση αντιγράφου απαιτείται μόνον εύλογο ενδιαφέρον, το οποίο στην προκειμένη περίπτωση αναμφισβήτητα υπάρχει, εφόσον ο αιτών είναι μέλος της Κοινοπραξίας, στην οποία ανατέθηκε το ως άνω έργο με το σύστημα μελέτη-κατασκευή.

Σ.Α.Τ.Ε.

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Σ.Α.Τ.Ε.

Αθήνα, 26/4/2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΟΛΤΗΣ

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Α. ΑΛΕΦΑΝΤΗ

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.